КОМИТЕТ РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН ПО ОХРАНЕ ОБЪЕКТОВ КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ	ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДӘНИ МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫН САКЛАУ КОМИТЕТЫ

ПРИКАЗ **БОЕРЫК**

24.06.2026 № 410-П

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литерлар А, Б адресы буенча урнашкан «Флигель белән Е.А.Чепурин йорты», 1906 ел, архитекторы Л.К.Хрщонович, ачыкланган мәдәни мирас объектын Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литерлар А, Б адресы буенча урнашкан «Флигель белән Е.А.Чепурин йорты, архитекторы Л.К.Хрщонович», 1906 ел, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объекты сыйфатында Россия Федерациясе халыклары мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләренең) бердәм дәүләт реестрына кертү, аның территориясе чикләрен һәм саклау предметын раслау турында

«Россия Федерациясе халыклары мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы федераль закон, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 1 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, 2025 елның 27 ноябрендәге уңай дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасы бәяләмәсе нигезендә боерык бирәм:

1. Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литерлар А, Б адресы буенча урнашкан «Флигель белән Е.А.Чепурин йорты», 1906 ел, архитекторы Л.К.Хрщонович, ачыкланган мәдәни мирас объектын Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литерлар А, Б адресы буенча урнашкан «Флигель белән Е.А.Чепурин йорты, архитекторы Л.К.Хрщонович», 1906 ел, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объекты сыйфатында (объект төре – һәйкәл) Россия Федерациясе халыклары мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләренең) бердәм дәүләт реестрына әлеге боерыкка 1 нче кушымтага ярашлы рәвештәге составта кертергә.

2. Әлеге боерыкның 2 нче кушымтасы нигезендә Татарстан Республикасы,

Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литерлар А, Б адресы буенча урнашкан «Флигель белән Е.А.Чепурин йорты, архитекторы Л.К.Хрщонович», 1906 ел, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен расларга.

3. Әлеге боерыкка 3 нче кушымта нигезендә Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литерлар А, Б адресы буенча урнашкан «Флигель белән Е.А.Чепурин йорты, архитекторы Л.К.Хрщонович», 1906 ел, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклау предметын расларга.

4. Әлеге боерыкка 4 нче кушымта нигезендә Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литер А адресы буенча урнашкан «Төп йорт», 1906 ел, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклау предметын расларга.

5. Әлеге боерыкка 5 нче кушымта нигезендә Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литер Б адресы буенча урнашкан «Флигель», 1906 ел, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклау предметын расларга.

6. Мәдәни мирас объектларын исәпкә алу һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеге бүлегенә күрсәтелгән мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында белешмәләрне Россия Федерациясе халыклары мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләренең) бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрына кертүне тәэмин итәргә.

Рәис И.Н. Гущин

Татарстан Республикасы Мәдәни
мирас объектларын саклау
комитетының 2026 елның 24
июнендәге 410-П номерлы
боерыгына 1 нче кушымта

Региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектлары буларак Россия Федерациясе халыклары мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелә торган ачыкланган мәдәни мирас объектлары

т/с	Исеме, төзелү даталары, төп үзгәрешләр (үзгәртеп корулар), авторы, объектның төре	Мәдәни мирас объекты урнашкан урын
1	«Флигель белән Е.А.Чепурин йорты, архитекторы Л.К.Хрщонович», 1906 ел (объект төре – ансамбль)	Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литерлар А, Б
1.1.	«Төп йорт», 1906 ел (объектның төре – һәйкәл)	Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литер А
1.2.	«Флигель», 1906 ел (объектның төре – һәйкәл)	Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литер Б

Татарстан Республикасы Мәдәни мирас объектларын саклау комитетының 2026 елның 24 июнендәге 410-П номерлы боерыгына 2 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литерлар А, Б адресы буенча урнашкан «Флигель белән Е.А.Чепурин йорты, архитекторы Л.К.Хрщонович», 1906 ел, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объекты
территориясе чикләре

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литерлар А, Б адресы буенча урнашкан «Флигель белән Е.А.Чепурин йорты, архитекторы Л.К.Хрщонович», 1906 ел, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләре картасы (схемасы)

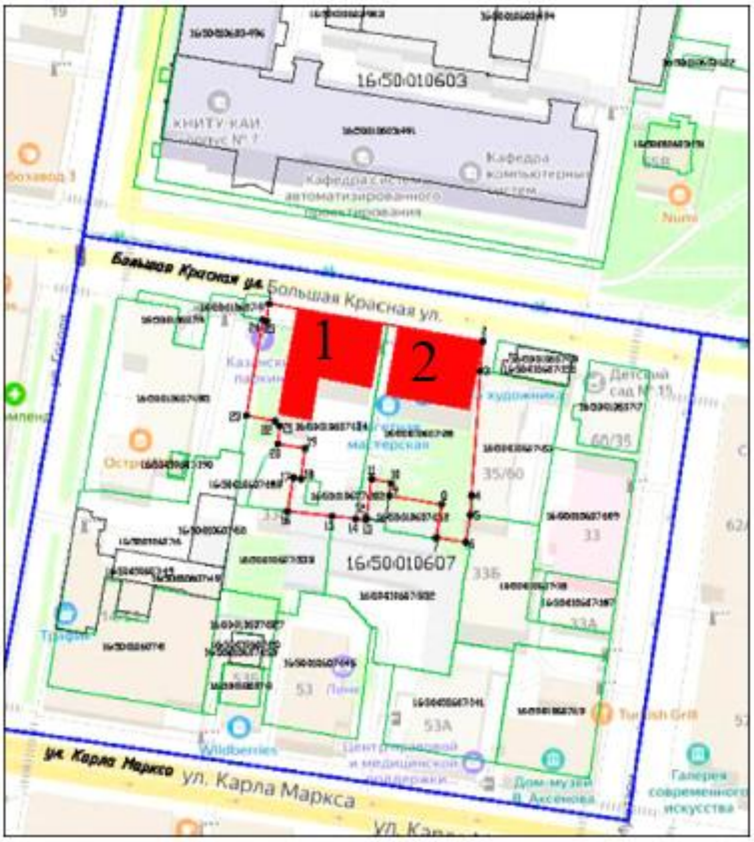

Масштабы 1: 1 000

Шартлы билгеләр:

	- мәдәни мирас объекты территориясе чиге
	- мәдәни мирас объекты
	- мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең характерлы ноктасы
16:50:010607:134	- жир кишәрлегенең кадастр номеры
	- КМБДР белешмәләре буенча жир кишәрлекләре чикләре
1	Флигель
2	Төп йорт

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литерлар А, Б адресы буенча урнашкан «Флигель белән Е.А.Чепурин йорты, архитекторы Л.К.Хрщонович», 1906 ел, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең
текстлы тасвирламасы

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литерлар А, Б адресы буенча урнашкан «Флигель белән Е.А.Чепурин йорты, архитекторы Л.К.Хрщонович», 1906 ел, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләре түбәндәгечә уза:

Чикне узу		Чикне узуның тасвирламасы
ноктадан	ноктага кадәр	
1	2	3
1	2	1 ноктасыннан төньяк-көнчыгыш юнәлештә кадастр номерлары 16:50:010607:134, 16:50:010607:28 булган җир кишәрлекләре чикләре буйлап 55,19 м ераклыкта 2 ноктасына кадәр;
2	3	2 ноктасыннан көньяк-көнчыгыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:28 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 7,59 м ераклыкта 3 ноктасына кадәр;
3	4	3 ноктасыннан көньяк-көнчыгыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:28 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 31,93 м ераклыкта 4 ноктасына кадәр;
4	5	4 ноктасыннан көньяк-көнчыгыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:28 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 5,03 м ераклыкта 5 ноктасына кадәр;
5	6	5 ноктасыннан көньяк-көнчыгыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:28 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 6,87 м ераклыктагы 6 ноктасына кадәр;
6	7	6 ноктасыннан көньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:28 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 7,61 м ераклыкта 7 ноктасына кадәр;
7	8	7 ноктасыннан көньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:28 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 8,56 м ераклыкта 8 ноктасына кадәр;
8	9	8 ноктасыннан көньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:28 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 13,48 м ераклыкта 9 ноктасына кадәр;
9	10	9 ноктасыннан көньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:28 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 3,28 м ераклыкта 10 ноктасына кадәр;

1	2	3

10	11	10 ноктасыннан көньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:28 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 5,02 м ераклыкта 11 ноктасына кадәр;
11	12	11 ноктасыннан төньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:28 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 9,97 м ераклыкта 12 ноктасына кадәр;
12	13	12 ноктасыннан төньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:28 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 0,52 м ераклыкта 13 ноктасына кадәр;
13	14	13 ноктасыннан көньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:28 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 2,52 м ераклыкта 14 ноктасына кадәр;
14	15	14 ноктасыннан көньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:134 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 6,14 м ераклыкта 15 ноктасына кадәр;
15	16	15 ноктасыннан көньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:134 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 11,38 м ераклыкта 16 ноктасына кадәр;
16	17	16 ноктасыннан төньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:134 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 8,68 м ераклыкта 17 ноктасына кадәр;
17	18	17 ноктасыннан көньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:134 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 2,06 м ераклыкта 18 ноктасына кадәр;
18	19	18 ноктасыннан төньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:134 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 7,84 м ераклыкта 19 ноктасына кадәр;
19	20	19 ноктасыннан көньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:134 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 7,05 м ераклыкта 20 ноктасына кадәр;
20	21	20 ноктасыннан төньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:134 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 4,71 м ераклыкта 21 ноктасына кадәр;
21	22	21 ноктасыннан көньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:134 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 1,59 м ераклыкта 22 ноктасына кадәр;
22	23	22 ноктасыннан көньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:134 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 7,46 м ераклыкта 23 ноктасына кадәр;
23	24	23 ноктасыннан төньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:134 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 24,68 м ераклыкта 24 ноктасына кадәр;

1	2	3

24	25	24 ноктасыннан төньяк-көнчыгыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:134 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 1,07 м ераклыкта 25 ноктасына кадәр;
25	1	25 ноктасыннан төньяк-көнбатыш юнәлештә кадастр номеры 16:50:010607:134 булган җир кишәрлеге чиге буйлап 4,43 м ераклыкта 1 ноктасына кадәр.

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литерлар А, Б адресы буенча урнашкан «Флигель белән Е.А.Чепурин йорты, архитекторы Л.К.Хрщонович», 1906 ел, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең

характерлы нокталары таблицасы

Нокта №	Җирле координаталар системасындагы нокта координаталары (МСК-16)	
	X	Y
1	476571.58	1306416.42
2	476561.95	1306470.77
3	476554.37	1306470.24
4	476522.51	1306468.00
5	476517.49	1306467.64
6	476510.71	1306466.51
7	476511.84	1306458.98
8	476520.29	1306460.37
9	476522.48	1306447.06
10	476525.73	1306447.51
11	476526.79	1306442.60
12	476516.92	1306441.15
13	476516.40	1306441.08
14	476516.67	1306438.57
15	476517.33	1306432.46
16	476518.61	1306421.14
17	476527.18	1306422.53
18	476526.82	1306424.56
19	476534.60	1306425.60
20	476535.77	1306418.64
21	476540.46	1306419.15
22	476541.56	1306418.00
23	476543.04	1306410.68
24	476567.38	1306414.79
25	476567.18	1306415.86
1	476571.58	1306416.42

Татарстан Республикасы Мәдәни
мирас объектларын саклау
комитетының 2026 елның 24
июнендәге 410-П номерлы
боерыгына 3 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литерлар А, Б адресы буенча урнашкан «Флигель белән Е.А.Чепурин йорты, архитекторы Л.К.Хрщонович», 1906 ел, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектын
саклау предметы*

1. Большая Красная урамының кызыл линиясе буенча урнашуы.

2. Региональ әһәмияттәге ике мәдәни мирас объектыннан торучы ансамбльнең композиция-киңлек, күләм-планлаштыру характеристикалары:

«Төп йорт», 1906 ел;

«Флигель», 1906 ел

* Саклау предметы комплекслы һәм фәнни тикшеренүләр, реставрация эшләре нәтиҗәләре буенча үзгәртелергә мөмкин.

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литерлар А, Б адресы буенча урнашкан «Флигель белән Е.А.Чепурин йорты, архитекторы Л.К.Хрщонович», 1906 ел, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклау предметы таблицасы

<table>
<tr><th>№</th><th>Саклау предметы</th><th>Төп элементларның фотофиксациясе/ график материаллар</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Большая Красная урамының кызыл линиясе буенча урнашуы.</td><td>
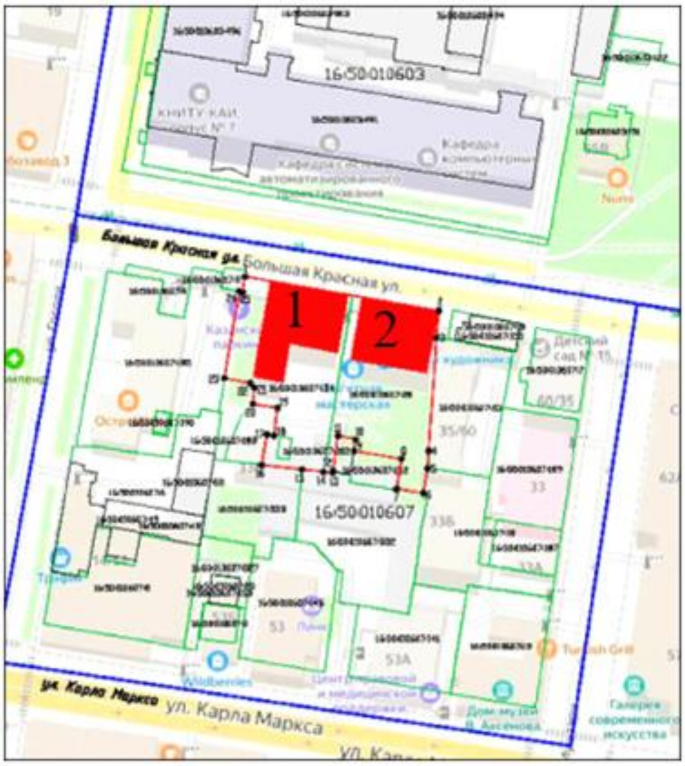

Масштабы 1: 1 000

<table>
<tr><td></td><td>- мәдәни мирас объекты территориясе чикләре</td></tr>
<tr><td></td><td>- мәдәни мирас объекты</td></tr>
<tr><td>1</td><td>Флигель</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Төп йорт</td></tr>
</table>

1 нче рәсем. Урнашу урыны
</td></tr>
</table>

<table>
<tr>
<td>2.</td>
<td>Региональ әһәмияттәге ике мәдәни мирас объектыннан торучы ансамбльнең композиция-киңлек, күләм-планлаштыру характеристикалары:
«Төп йорт», 1906 ел;
«Флигель», 1906 ел</td>
<td>
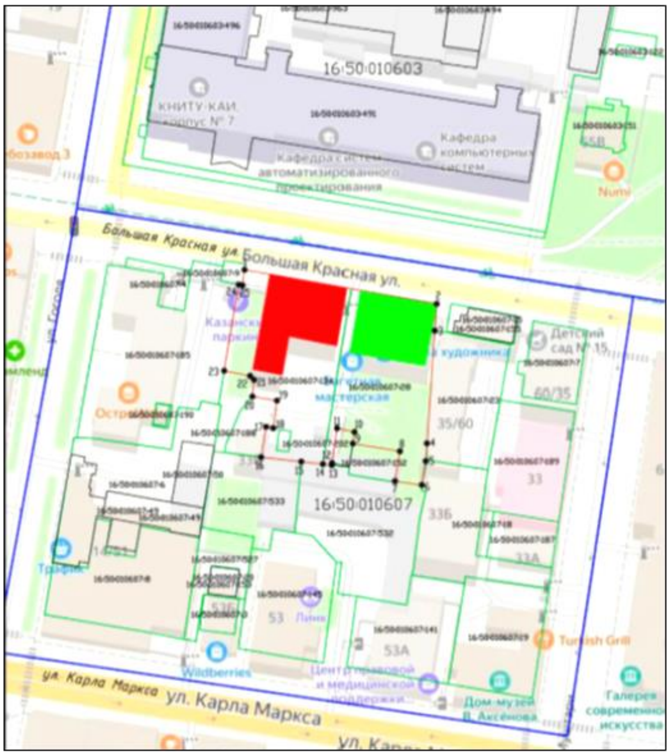

Масштабы 1: 1 000
<table>
<tr><td>[кызыл контур]</td><td>- мәдәни мирас объекты территориясе чиге</td></tr>
<tr><td>[яшел тутырылган]</td><td>- «Төп йорт» мәдәни мирас объекты, 1906 ел</td></tr>
<tr><td>[кызыл тутырылган]</td><td>- «Флигель» мәдәни мирас объекты, 1906 ел</td></tr>
<tr><td>1●</td><td>- объект территориясе чикләренең характерлы ноктасы</td></tr>
<tr><td>16:50:010607:134</td><td>- җир кишәрлегенең кадастр номеры</td></tr>
<tr><td>[яшел сызык]</td><td>- җир кишәрлегенең чикләре</td></tr>
</table>
2 нче рәсем. Объект чикләре
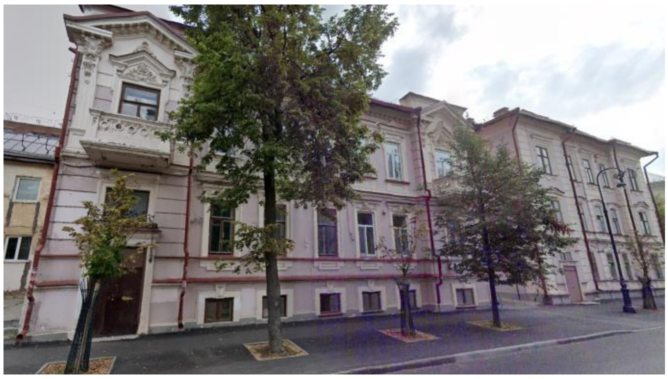
3 нче рәсем. Көнчыгыштан гомуми күренеше
</td>
</tr>
</table>

Татарстан Республикасы Мәдәни
мирас объектларын саклау
комитетының 2026 елның 24
июнендәге 410-П номерлы
боерыгына 4 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литер А адресы буенча урнашкан «Төп йорт», 1906 ел, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектын
саклау предметы*

1. Большая Красная урамының кызыл линиясе буенча урнашуы.
2. Күләм-киңлек композициясе:
планда турыпочмаклы конфигурация;
һәйкәлнең өске ноктасы буенча биеклек билгеләре;
бинаның подваллы ике катлы күләме.
3. Конструктив чишелеше: кирпеч диварлар, җәяле кирпеч тоташтырмалар, бетон түшәмәләр, Монье гөмбәзләре, ике аттиклы ике кыеклы вальма түбә, эчке баскыч.
4. Фасадларның архитектура-композицион чишелеше:
материалы: штукатурланган кирпеч;
4.1. Төньяк фасады:
Большая Красная урамындагы төп фасадның симметрияле композициясе, беренче һәм икенче катларда җиде тәрәзә күчәре, фасадның ян ризалитлар өстендә турыпочмаклы аттиклар белән кыеклар;
фасадның горизонталь бүленеше: стена яссылыгыннан чыгып торган, өске кырыенда валик булган, штукатурланган гади тәбәнәк цоколь; катлар арасында профильле кәрниз;
төп һәм ян фасадларында кронштейннар рәтләре белән тотып торган зур күтәрмәле һәм катлаулы кирпеч профильле киң түбәле кәрниз;
ян ризалитларда кәрниз өчпочмаклы фронтоннар рәвешендә эшләнгән;
фасадның вертикаль бүленеше: кырый күчәрләре симметрияле урнашкан ян ризалитлы дивар яссылыгы; композит ордер капительләре булган балконнардан унда һәм сулда пилястралар; боҗралар һәм акант яфраклары рәвешендәге декоратив бетон киртәле балконнар; үзәгендә йозак ташы булып, чыгып торган штукатур профиль белән рамланган цоколь каттагы тәрәзәләр ;
беренче катның акротерий рәвешендәге үзәк йозак ташы белән профильдән рамланган турыпочмаклы яктылык уемнары;
йөзлекнең аскы бәйләвен имитацияли торган турыпочмаклы элементлары ярты кирпечкә чыгып торган тоташ тәрәзә асты парапеты;
икенче каттагы турыпочмаклы тәрәзәләр, пропорцияләре – ике квадрат;
үзәк күчәр уемнарын һәм симметрияле урнашкан кырый күчәрләрне чыгып торган штукатур профиль белән уратып алып, акротерий белән тәмамлаган туры

сандриклы кыек;

кырый күчәрләрендәге тәрәзәләрне өчпочмаклы фронтонлы сандрик белән калкып торган кирпеч профиль белән уратып алып, сандриклар ян-якларында акант яфраклары булган чәчәкле букет рәвешендәге орнамент белән бизәлгән;

«күзгеләр» һәм триглифлар белән бизәлгән үзәк уемнарның тәрәзә түбе пространствосы;

конфигурация, габаритлар, керә торган парад ишегенең иң сул күчәрдә урнашкан урыны, аның өстендә чүкеп ясалган әвеслек-зонт бар;

4.2. Көнбатыш фасады:

тәрәзә уемнарының конфигурациясе, габаритлары, урнашу урыны;

конфигурациясе, габаритлары, яшерен керү ишегенең кырый уң күчәрдә урнашу урыны; Большая Красная урамы ягыннан яктылык уемнарын кабатлаучы ритм, композиция һәм тәрәзә пропорцияләре;

түбәле киң кәрниз;

кронштейннар белән аерып чыгарылган фриз;

4.3. Көньяк фасады:

тәрәзә уемнарының конфигурациясе, габаритлары, урнашу урыны;

түбә кәрнизе һәм катлар арасындагы тарттыргычлар – кирпечтән, гади профильле.

4.4. Түбәсе:

вальмадан ике аттиклы ике яклы түбә һәм чорма тәрәзәсе;

түбә өслеге һәм фасадларның чыгып торган өлешләрен каплау материалы – икеле фальцтан табаклы тимер.

5. Интерьерлар:

баскычларның һәм баскыч шакмакларының формасы, күләме, материалы, урнашу урыны;

коелган металл балясиннар;

Монье гөмбәзләре;

ябыштырылган түшәм кәрнизләре.

* Саклау предметы комплекслы һәм фәнни тикшеренүләр, реставрация эшләре нәтиҗәләре буенча үзгәртелергә мөмкин.

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литер А адресы буенча урнашкан «Төп йорт», 1906 ел, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклау предметы таблицасы

<table>
<tr><th>т/с</th><th>Саклау предметы</th><th>Төп элементларның фотофиксациясе/график материаллар</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Большая Красная урамының кызыл линиясе буенча урнашуы.</td><td>
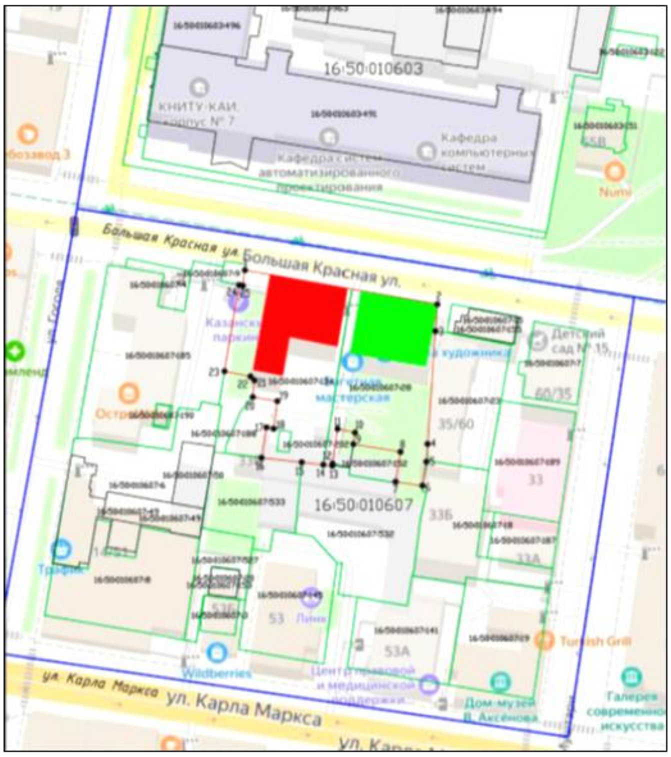

Масштабы 1: 1 000
<table>
<tr><td></td><td>- мәдәни мирас объекты территориясе чиге</td></tr>
<tr><td></td><td>- «Төп йорт» мәдәни мирас объекты, 1906 ел</td></tr>
<tr><td></td><td>- «Флигель» мәдәни мирас объекты, 1906 ел</td></tr>
<tr><td>1</td><td>- объект территориясе чикләренең характерлы ноктасы</td></tr>
<tr><td>16:50:010607:134</td><td>- җир кишәрлегенең кадастр номеры</td></tr>
<tr><td></td><td>- җир кишәрлегенең чикләре</td></tr>
</table>
1 нче рәсем. Объектның урнашу урыны
</td></tr>
</table>

2.	Күләм-киңлек композициясе: планда турыпочмаклы конфигурация; һәйкәлнең өске ноктасы буенча биеклек билгеләре; бинаның подваллы ике катлы күләме.	 2 нче рәсем. Көнчыгыштан гомуми күренеше
3.	Конструктив чишелеше: кирпеч диварлар, җәяле кирпеч тоташтырмалар, бетон түшәмәләр, Монье гөмбәзләре, ике аттиклы ике кыеклы вальма түбә, эчке баскыч.	
4.	Фасадларның архитектура-композицион чишелеше: материалы: штукатурланган кирпеч;	
4.1.	Төньяк фасады: Большая Красная урамындагы төп фасадның симметрияле композициясе, беренче һәм икенче катларда җиде тәрәзә күчәре, фасадның ян ризалитлар өстендә турыпочмаклы аттиклар белән кыеклар; фасадның горизонталь бүленеше: стена яссылыгыннан чыгып торган, өске кырыенда валик булган, штукатурланган гади тәбәнәк цоколь; катлар арасында профильле кәрниз; төп һәм ян фасадларында кронштейннар рәтләре белән тотып торган зур күтәрмәле һәм катлаулы кирпеч профильле киң түбәле кәрниз; ян ризалитларда кәрниз өчпочмаклы фронтоннар рәвешендә эшләнгән; фасадның вертикаль бүленеше: кырый күчәрләре симметрияле	 3 нче рәсем. Төньяк фасад күренеше

	урнашкан ян ризалитлы дивар яссылыгы; композит ордер капительләре булган балконнардан унда һәм сулда пилястралар; божралар һәм акант яфраклары рәвешендәге декоратив бетон киртәле балконнар; үзәгендә йозак ташы булып, чыгып торган штукатур профиль белән рамланган цоколь каттагы тәрәзәләр; беренче катның акротерий рәвешендәге үзәк йозак ташы белән профильдән рамланган турыпочмаклы яктылык уемнары; йөзлекнең аскы бәйләвен имитацияли торган турыпочмаклы элементлары ярты кирпечкә чыгып торган тоташ тәрәзә асты парапеты; икенче каттагы турыпочмаклы тәрәзәләр, пропорцияләре – ике квадрат; үзәк кучәр уемнарын һәм симметрияле урнашкан кырый кучәрләрне чыгып торган штукатур профиль белән уратып алып, акротерий белән тәмамлаган туры сандриклы кыек; кырый кучәрләрендәге тәрәзәләрне өчпочмаклы фронтонлы сандрик белән калкып торган кирпеч профиль белән уратып алып, сандриклар ян-якларында акант яфраклары булган чәчәкле букет рәвешендәге орнамент белән бизәлгән;	 4 нче рәсем. Төньяк фасад фрагменты 5 нче рәсем. Төньяк фасад фрагменты

	«көзгеләр» һәм триглифлар белән бизәлгән үзәк уемнарның тәрәзә төбе пространствосы; конфигурация, габаритлар, керә торган парад ишегенең иң сул күчәрдә урнашкан урыны, аның өстендә чүкеп ясалган әвеслек-зонт бар;	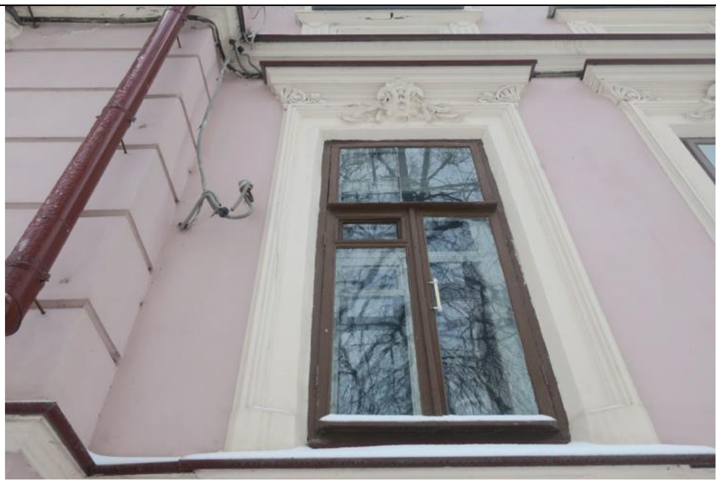 6 нчы рәсем. Төньяк фасад фрагменты 7 нче рәсем. Балкон
4.2.	Көнбатыш фасады: тәрәзә уемнарының конфигурациясе, габаритлары, урнашу урыны; конфигурациясе, габаритлары, яшерен керү ишегенең кырый уң күчәрдә урнашу урыны; Большая Красная урамы ягыннан яктылык уемнарын кабатлаучы ритм, композиция һәм тәрәзә пропорцияләре; түбәле киң кәрниз; кронштейннар белән аерып чыгарылган фриз;	

		8 нче рәсем. Көнбатыш фасад күренеше
4.3.	Көньяк фасады: тәрәзә уемнарының конфигурациясе, габаритлары, урнашу урыны; түбә кәрнизе һәм катлар арасындагы тарттыргычлар – кирпечтән, гади профильле;	9 нчы рәсем. Көньяк фасад күренеше

4.4.	Түбәсе: вальмадан ике аттиклы ике яклы түбә һәм чорма тәрәзәсе; түбә өслеге һәм фасадларның чыгып торган өлешләрен каплау материалы – икеле фальцтан табаклы тимер.	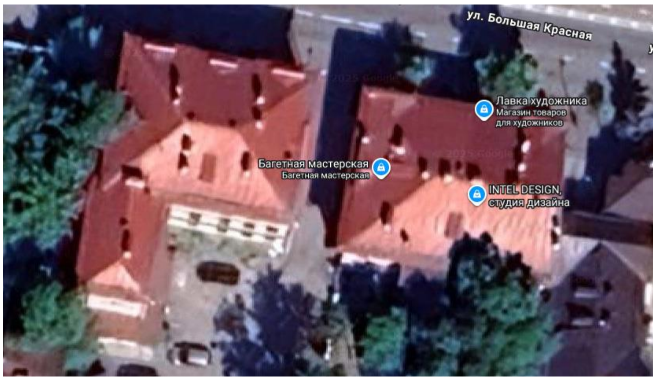 10 нчы рәсем. Түбәсе
5.	Интерьерлар: баскычларның һәм баскыч шакмакларының формасы, күләме, материалы, урнашу урыны; коелган металл балясиннар; Монье гөмбәзләре; ябыштырылган түшәм кәрнизләре.	 11 нче рәсем. Ябыштырылган түшәм кәрнизләре 12 нче рәсем. Монье гөмбәзләре 13 нче рәсем. Баскыч читлеге. Коелган балясиннар

			 14 нче рәсем. Баскыч. Коелган балясиннар 15 нче рәсем. Баскыч. Коелган балясиннар

Татарстан Республикасы Мәдәни
мирас объектларын саклау
комитетының 2026 елның 24
июнендәге 410-П номерлы
боерыгына 5 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литер Б адресы буенча урнашкан «Флигель», 1906 ел, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектын
саклау предметы*

1. Большая Красная урамының кызыл линиясе буенча урнашуы.
2. Күләм-киңлек композициясе:
Планда Г-рәвешле конфигурация;
һәйкәлнең өске ноктасы буенча биеклек билгеләре;
бинаның өч катлы күләме.
3. Конструктив чишелеше: кирпеч диварлар, җәяле кирпеч тоташтырмалар, бетон түшәмәләр, Монье гөмбәзләре, ике аттиклы ике кыеклы вальма түбә, эчке баскыч.
4. Фасадларның архитектура-композицион чишелеше:
материалы: штукатурланган кирпеч;
4.1. Төньяк фасады:
беренче, икенче, өченче катларның биш яктылык күчәре;
фасадның үзәк күчәренең рустлы калак терәге;
беренче һәм икенче катларның җәяле тарттыргычлар белән тәрәзә уемнары;
йозак ташына охшатып ясалган беренче кат тәрәзәләренең профильле йөзлек сандриклары;
беренче кат тәрәзәләре астында аергыч розеткалы икеле куышлар;
төп фасадның сул өлешендә кечкенә йозак ташы белән профильле йөзлектә парад керү урынының турыпочмаклы ишек уемы;
профильле йөзлектә сандрик һәм йозак ташы белән икеле фрамуга;
катлар арасындагы профильле кәрниз;
сандриклар белән профильле йөзлекләрдә икенче катның тәрәзә уемнары;
икеле тәрәзә төбе куышлары, беренче яктылык күчәре куышының аергыч розеткасы бар;
беренче һәм бишенче яктылык күчәре йөзлекләренең сандриклары очында акант яфраклары урнаштырылган;
сандриклар бинаның бөтен периметры буйлап горизонталь тарттыргыч белән тоташтырылган;
профильле сандриклар белән яссы йөзлекләрдә өченче катның тәрәзә уемнары;
тәрәзә төбендәге киштәләр өчле фестон белән бизәлгән;
күп профильле түбә кәрнизе;

4.2. Көнбатыш фасады:

профильле йөзлекләрдә җәяле тарттыргыч һәм сандрик-киштәле беренче кат тәрәзә уемнары;

беренче һәм икенче катларның беренче һәм дүртенче яктылык күчәре – ялган тәрәзәләр;

беренче һәм икенче катларның икенче һәм өченче яктылык күчәре – икеле;

горизонталь тарттыргыч белән тоташтырылган сандрик-кашлары булган профильле йөзлекләрдә икенче катның тәрәзә уемнары;

икенче катның икенче яктылык күчәре идәнгә кисеп кертелгән;

профильле сандриклар белән яссы йөзлекләрдә өченче катның өч яктылык күчәре;

тәрәзә төбендәге киштәләр өчле фестон белән бизәлгән;

күп профильле түбә кәрнизе;

4.3. Көньяк һәм көнчыгыш (ишегалды):

ишегалды фасадларының беренче һәм икенче катларындагы горизонталь тарттыргыч белән тоташтырылган сандрик-кашлар белән җәяле бүлгеләре булган тәрәзә уемнары;

турыпочмаклы формадагы өченче катның тәрәзә уемнары;

күп профильле түбә кәрнизе;

4.4. Көнчыгыш фасады:

Көнчыгыш фасадның беренче катындагы профильле йөзлекләрдә җәя бүлгеле һәм сандрик-киштәле тәрәзә уемнары;

беренче, икенче һәм өченче катларның беренче һәм дүртенче яктылык күчәре – ялган тәрәзәләр;

горизонталь тарттыргыч белән тоташтырылган сандрик-кашлары булган профильле йөзлекләрдә икенче катның тәрәзә уемнары;

профильле сандриклар белән яссы йөзлекләрдә өченче катның өч яктылык күчәре;

тәрәзә төбендәге киштәләр өчле фестон белән бизәлгән;

күп профильле түбә кәрнизе;

4.5. Түбәсе:

вальмадан ике аттиклы ике яклы түбә һәм чорма тәрәзәсе;

түбә өслеге һәм фасадларның чыгып торган өлешләрен каплау материалы – икеле фальцтан табаклы тимер.

5. Интерьерлар:

баскычларның һәм баскыч шакмакларының формасы, күләме, материалы, урнашу урыны;

коелган металл балясиннар;

Монье гөмбәзләре;

ябыштырылган түшәм кәрнизләре;

металлдан коелган күзәнәкле чыгынтылар.

* Саклау предметы комплекслы һәм фәнни тикшеренүләр, реставрация эшләре нәтиҗәләре буенча үзгәртелергә мөмкин.

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Большая Красная урамы, 58, литер Б адресы буенча урнашкан «Флигель», 1906 ел, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклау предметы таблицасы

т/с	Саклау предметы	Төп элементларның фотофиксациясе/график материаллар
1.	Большая Красная урамының кызыл линиясе буенча урнашуы.	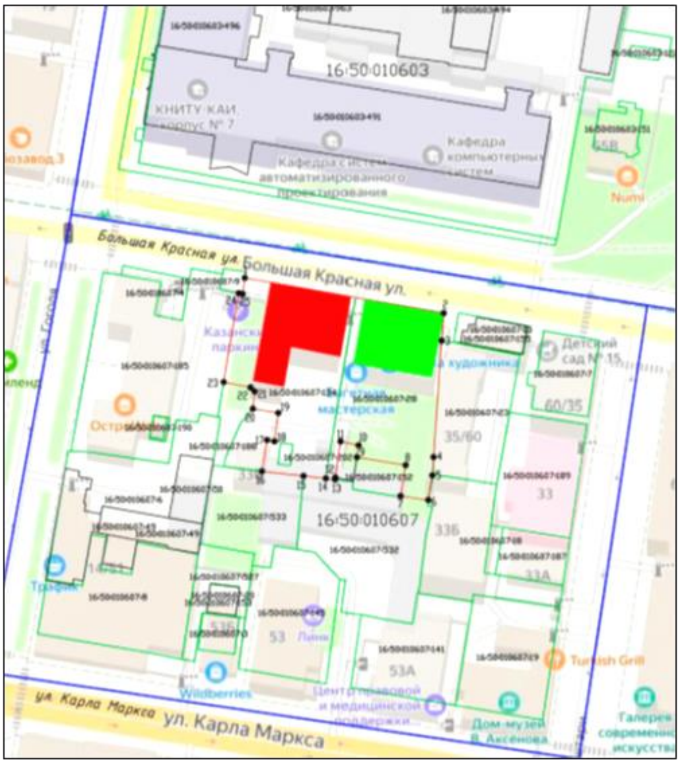 Масштабы: 1: 1 000

	- мәдәни мирас объекты территориясе чиге
	- «Төп йорт» мәдәни мирас объекты, 1906 ел
	- «Флигель» мәдәни мирас объекты, 1906 ел
1	- объект территориясе чикләренең характерлы ноктасы
16:50:010607:134	- җир кишәрлегенең кадастр номеры
	- җир кишәрлегенең чикләре

1 нче рәсем. Объектның урнашу урыны

2.	Күләм-киңлек композициясе: Планда Г-рәвешле конфигурация; һәйкәлнең өске ноктасы буенча биеклек билгеләре; бинаның өч катлы күләме.	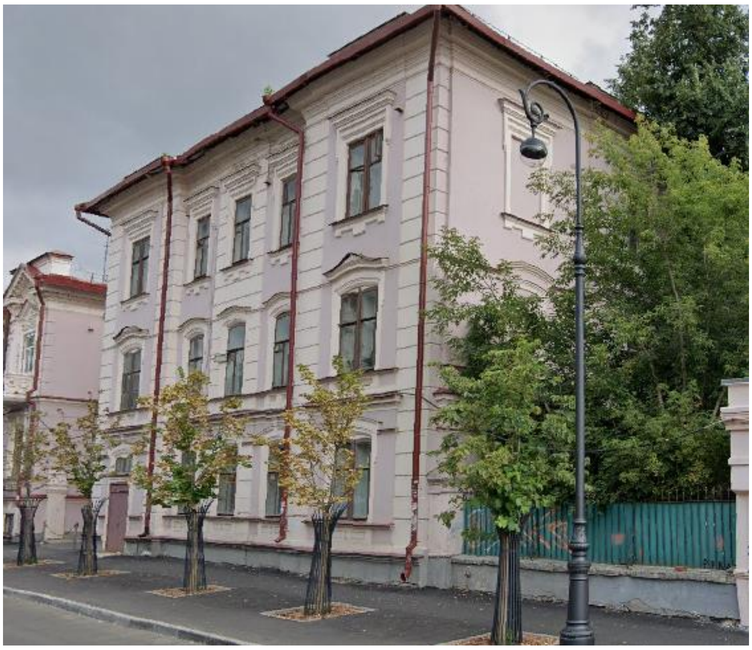 2 нче рәсем. Гомуми күренеше
3.	Конструктив чишелеше: кирпеч диварлар, җәяле кирпеч тоташтырмалар, бетон түшәмәләр, Монье гөмбәзләре, ике аттиклы ике кыеклы вальма түбә, эчке баскыч	
4.	Фасадларның архитектура-композицион чишелеше: материалы: штукатурланган кирпеч;	
4.1.	Төньяк фасады: беренче, икенче, өченче катларның биш яктылык күчәре; фасадның үзәк күчәренең рустлы калак терәге; беренче һәм икенче катларның җәяле бүлгеләр белән тәрәзә уемнары; йозак ташына охшатып ясалган беренче кат тәрәзәләренең профильле йөзлек сандриклары; беренче кат тәрәзәләре астында аергыч розеткалы икеле куышлар;	 3 нче рәсем. Төньяк фасад күренеше

	төп фасадның сул өлешендә кечкенә йозак ташы белән профильле йөзлектә парад керү урынының турыпочмаклы ишек уемы; профильле йөзлектә сандрик һәм йозак ташы белән икеле фрамуга; катлар арасындагы профильле кәрниз; сандриклар белән профильле йөзлекләрдә икенче катның тәрәзә уемнары; икеле тәрәзә төбе куышлары, беренче яктылык күчәре куышының аергыч розеткасы бар; беренче һәм бишенче яктылык күчәре йөзлекләренең сандриклары очында акант яфраклары урнаштырылган; сандриклар бинаның бөтен периметры буйлап горизонталь тарттыргыч белән тоташтырылган; профильле сандриклар белән яссы йөзлекләрдә өченче катның тәрәзә уемнары; тәрәзә төбендәге киштәләр өчле фестон белән бизәлгән; күп профильле түбә кәрнизе;	 4 нче рәсем. Төньяк фасад фрагменты 5 нче рәсем. Төньяк фасад фрагменты 6 нчы рәсем. Төньяк фасад фрагменты
4.2.	Көнбатыш фасады: профильле йөзлекләрдә җәяле тарттыргыч һәм сандрик-киштәле беренче кат тәрәзә уемнары; беренче һәм икенче катларның беренче һәм дүртенче яктылык күчәре – ялган тәрәзәләр; беренче һәм икенче катларның икенче һәм өченче яктылык күчәре – икеле;	 7 нче рәсем. Көнбатыш фасад күренеше

	горизонталь тарттыргыч белән тоташтырылган сандрик-кашлары булган профильле йөзлекләрдә икенче катның тәрәзә уемнары; икенче катның икенче яктылык күчәре идәнгә кисеп кертелгән; профильле сандриклар белән яссы йөзлекләрдә өченче катның өч яктылык күчәре; тәрәзә төбендәге киштәләр өчле фестон белән бизәлгән; күп профильле түбә кәрнизе;	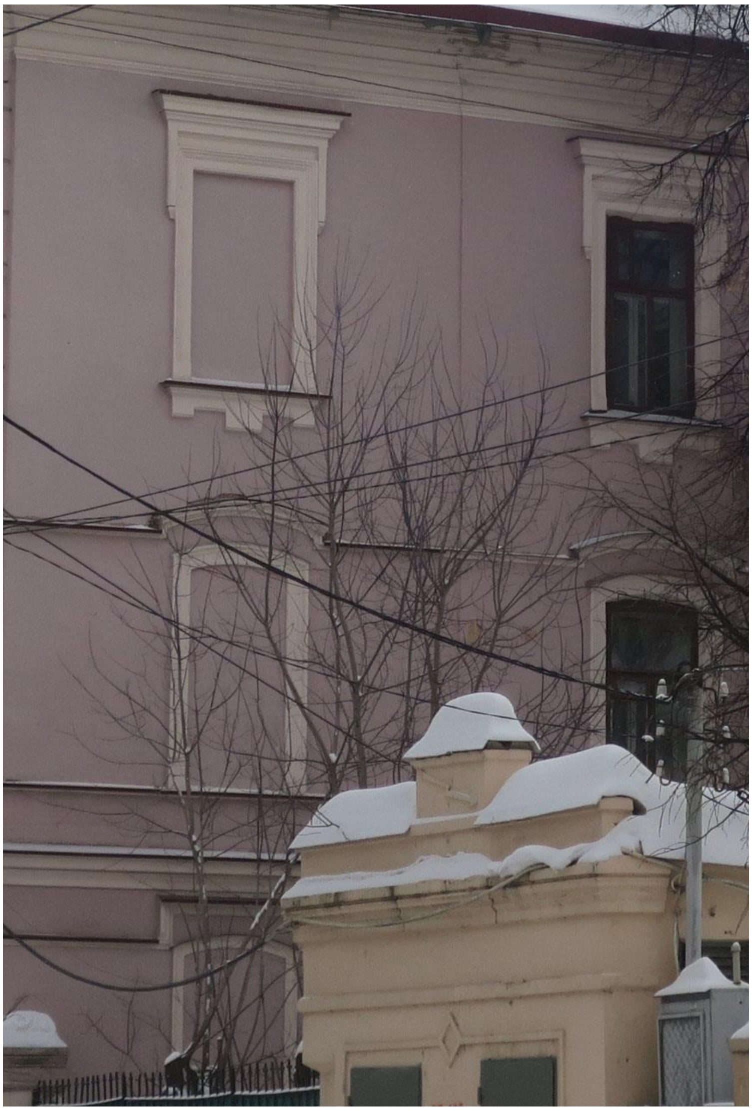 8 нче рәсем. Көнбатыш фасад фрагменты
	Көньяк һәм көнчыгыш (ишегалды): ишегалды фасадларының беренче һәм икенче катларындагы горизонталь тарттыргыч белән тоташтырылган сандрик-кашлар белән җәяле бүлгеләре булган тәрәзә уемнары; турыпочмаклы формадагы өченче катның тәрәзә уемнары; күп профильле түбә кәрнизе;	 9 нчы рәсем. Көньяк-көнчыгыштан ишегалды фасадына күренеш
4.4.	Көнчыгыш фасады: Көнчыгыш фасадның беренче катындагы	

	профильле йөзлекләрдә җәя бүлгеле һәм сандрик-киштәле тәрәзә уемнары; беренче, икенче һәм өченче катларның беренче һәм дүртенче яктылык күчәре – ялган тәрәзәләр; горизонталь тарттыргыч белән тоташтырылган сандрик-кашлары булган профильле йөзлекләрдә икенче катның тәрәзә уемнары; профильле сандриклар белән яссы йөзлекләрдә өченче катның өч яктылык күчәре; тәрәзә төбендәге киштәләр өчле фестон белән бизәлгән; күп профильле түбә кәрнизе;	 10 нчы рәсем. Көнчыгыш фасад күренеше 11 нче рәсем. Көнчыгыш фасад фрагменты

		 12 нче рәсем. Көнчыгыш фасад фрагменты
4.5.	Түбәсе: вальмадан ике аттиклы ике яклы түбә һәм чорма тәрәзәсе; түбә өслеге һәм фасадларның чыгып торган өлешләрен каплау материалы – икеле фальцтан табаклы тимер.	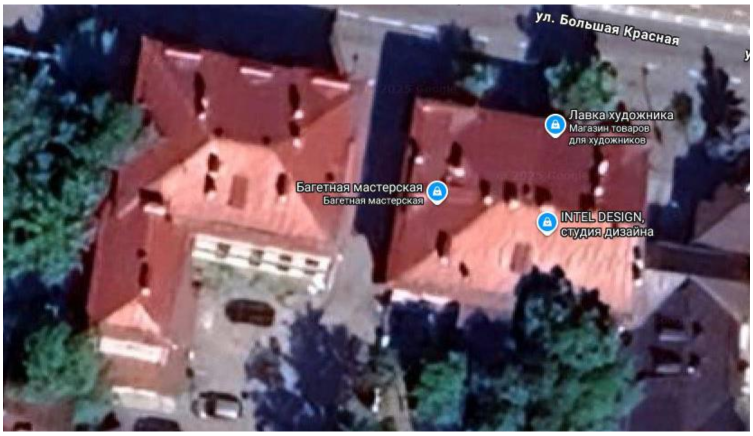 13 нче рәсем. Түбәсе
5.	Интерьерлар: баскычларның һәм баскыч шакмакларының формасы, күләме, материалы, урнашу урыны; коелган металл балясиннар; Монье гөмбәзләре; ябыштырылган түшәм кәрнизләре; металлдан коелган күзәнәкле чыгынтылар.	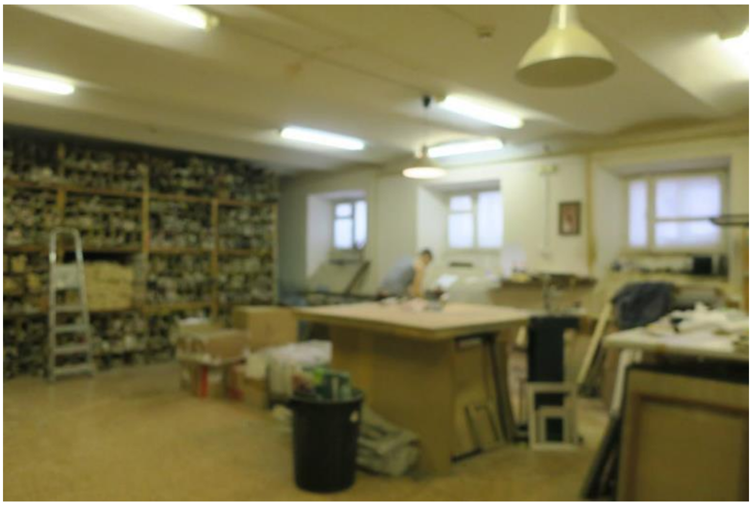 14 нче рәсем. Монье гөмбәзләре

		 15 нче рәсем. Баскыч. Коелган балясиннар. Коелган чыгынтылар 16 нчы рәсем. Баскыч. Коелган балясиннар. Коелган чыгынтылар